

**CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS
LATVIEŠU VALODA UN LITERATŪRA
(augstākais mācību satura apguves līmenis)
2026. gada 16.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI**

**Latviešu valoda un literatūra (augstākais mācību satura apguves līmenis)
Centralizētais eksāmens**

Rakstu daļa

16.jūnijs plkst. 10.00

Rīgas Valsts 1.ģimnāzija, Raiņa bulvāris 8

Rakstu daļas saturs

Eksāmenam ir viens variants.

Skolēniem jāveic 20 uzdevumi eksāmena 1. daļā, 1 uzdevums eksāmena 2. daļā.

Eksāmena materiāli

Skolēnam 1 A3 formāta (4 lpp.) darba lapa 1.daļai, 1 A4 (2 lpp.) atbilžu lapa 1. daļai un 1 A3 formāta (4 lpp.) **tekstu lapa 1. un 2.daļai.**

1 A4 formāta (1 lpp.) "2. daļa. Darba materiāla lapa" un 1 A3 formāta (4 lpp.) atbilžu lapa 2.daļai.

Eksāmena norise*

Līdz 9.30	Izglītības iestādes VPS virslietotājs <ul style="list-style-type: none">vps.gov.lv sadaļā “Pārbaudījumi” atver centralizēto eksāmenu sadaļu un izvēlas savas skolas norisi. Sadaļā “Kārtotāji” lejupielādē sarakstu (poga “Drukāt”) – vārdu, uzvārdu un kārtotāja kodu (pamācība);kodus izdrukā un sagriež tā, lai katram skolēnam izsniegtu viņam atbilstošu informāciju;kārtotāju sadaļā lejupielādē dalības protokolu, katrai daļai izdrukā divus eksemplārus;kārtotāju kodus un dalības protokolus nodod norises vadītājam.
9.30	Izglītības iestādes vadītājs <ul style="list-style-type: none">eksāmena vadītāja(-u), eksāmena novērotāja(-u) un skolēnu pārstāvju klātbūtnē atver aploksni ar eksāmena materiāliem;pārbauda 1. daļas skolēna darba lapu, atbilžu lapu un tekstu lapu skaitu;pārbauda 2. daļas darba materiāla lapu un atbilžu lapu skaitu;izsniedz eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas, atbilžu lapas un tekstu lapas eksāmena vadītājam(-iem);izsniedz 2. daļas darba materiāla lapas un atbilžu lapas eksāmena vadītājam(-iem). Eksāmena vadītājs(-i) <ul style="list-style-type: none">nodrošina, lai to lietošana eksāmena norisē notiktu, ievērojot normatīvos aktus, kas regulē ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzību.
9.45	Eksāmena vadītājs <ul style="list-style-type: none">uzaicina skolēnus kārtotāju kodu secībā ienākt eksāmena telpā, pārbauda personu apliecinošu dokumentu vai skolēna statusu apliecinošu dokumentu (piemēram, skolēna apliecība, skolēna karte),

**CENTRALIZĒTAIS EKŠĀMENS
LATVIEŠU VALODA UN LITERATŪRA
(augstākais mācību satura apguves līmenis)
2026. gada 16.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI**

	<ul style="list-style-type: none"> izsniedz skolēnam lapiņu ar vārdu, uzvārdu un kārtotāja kodu. <p>Skolēni</p> <ul style="list-style-type: none"> personiskās mantas, kuras nav nepieciešamas eksāmena laikā, atstāj telpā vai ārpus tās tam paredzētajā vietā; apsēžas pie galda pa vienam kodu secībā.
9.50	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> iepazīstina skolēnus ar eksāmena norisi; izdala skolēniem eksāmena 1.daļas skolēna darba lapas, atbilžu lapas un tekstu lapas; informē, ka tekstu lapa būs jāizmanto arī eksāmena 2. daļā un 1. daļas skolēna darba lapu, ja nepieciešams, būs iespēja izmantot eksāmena 2. daļā, tāpēc 1. daļas beigās tekstu lapa un skolēna darba lapa nebūs jānodod; uzaicina skolēnus pārbaudīt izdalīto eksāmena materiālu komplektāciju, kā arī ierakstīt koda numuru 1. daļas atbilžu lapā un darba lapā; atgādina, ka pēc eksāmena 1. daļas atbilžu lapas tiks nosūtītas uz VIAA, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē. Tāpēc ieraksti atbilžu lapā jāveic ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumši zilā vai melnā krāsā; atgādina, ka tiks vērtēti ieraksti tikai atbilžu lapā; atgādina, ka, ja nepieciešams, skolēns atbilžu uzmetumus var rakstīt darba lapā, tekstu lapā veikt pasvītrojumu vai citas piezīmes, izmantojot krāsu zīmuļus vai flomāsterus; atgādina, ka veiktās piezīmes un ieraksti tekstu lapā un darba lapā netiks vērtēti; uzaicina skolēnus veikt eksāmena 1. daļu.
10.00–11.00 (60 min)	<p>Skolēni veic eksāmena 1. daļas uzdevumus skolēna darba lapā. Eksāmena vadītājs vps.gov.lv atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 1. daļā (lasīšana) (pamācība).</p>
10.50	<p>Eksāmena vadītājs atgādina, ka pēc 10 minūtēm beigsies 1.daļas izpildes laiks.</p>
11.00 11.00-11.10 (10 min)	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> paziņo 1. daļas izpildes laika beigas; uzaicina skolēnus iepazīties ar atbilžu lapas aizpildīšanas noteikumiem un 1. daļas atbildes no skolēna darba lapas ierakstīt atbilžu lapā.
11.10	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> paziņo 1. daļas beigas; savāc 1. daļas atbilžu lapas; atgādina skolēniem, ka skolēna darba lapa un tekstu lapa ir jāatstāj uz galda un tās būs iespēja izmantot eksāmena 2.daļā; pārlicinās, ka skolēna darba lapas un tekstu lapas tiek atstātas eksāmena norises telpā; paziņo starpbrīdi.
11.10-11.20	<p>Starpbrīdis</p>

**CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS
LATVIEŠU VALODA UN LITERATŪRA
(augstākais mācību satura apguves līmenis)
2026. gada 16.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI**

(10 min)	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • sakārto 1. daļas atbilžu lapas kārtotāju kodu secībā (augšpusē mazākais kods); • atzīmē dalības protokolos, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA un paraksta katru dalības protokola lapu; • 1. daļas atbilžu lapas, dalības protokolu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru atbilžu lapas ielikta aploksnē, kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu – „Latviešu valoda un literatūra (augstākais mācību satura apguves līmenis) – 1. daļa, atbilžu lapas”; • aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnēs parakstās darba vadītājs un novērotājs, dalības protokola otru eksemplāru sagatavo nodošanai iestādes vadītājam eksāmena beigās. <p>Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus.</p> <p>Eksāmena vadītājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā.</p>
11.20-11.25	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • aicina skolēnus ienākt eksāmena telpā; • izdala skolēniem eksāmena 2. daļas atbilžu lapas, 2. daļas darba materiāla lapas; • uzaicina 2. daļas atbilžu lapās ierakstīt skolēna kārtotāja kodu visās tam paredzētajās vietās; • atgādina, ka tiks vērtēti tikai ieraksti atbilžu lapā; • atgādina, ka pēc eksāmena 2. daļas atbilžu lapas tiks nosūtītas uz VIAA, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē, tāpēc ieraksti atbilžu lapās jāveic ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumši zilā vai melnā krāsā; • atgādina, ka 2. daļas uzdevuma satura izpildē ir jāizmanto tekstu lapa (“1. un 2. daļa”) un ir iespēja izmantot 1. daļas darba lapu; šajās lapās drīkst veikt pierakstus, pasvītrojumus vai citas piezīmes, izmantojot krāsu zīmuļus vai flomāsterus, ja tas ir nepieciešams; • atgādina, ka ir jāaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā, vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā.
11.25–14.25 (180 min)	<p>Skolēni veic eksāmena 2.daļu.</p> <p>Eksāmena vadītājs vps.gov.lv atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 2. daļā (lasīšana) (pamācība).</p> <p>Uzmetumus skolēni veic 2. daļas darba materiāla lapā. Tā uz VIAA nav jāšūta un ieraksti tajā netiks vērtēti.</p>
14.10	<p>Eksāmena vadītājs atgādina,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ka pēc 15 minūtēm būs jānodod 2. daļas atbilžu lapas • ka ir jāaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā un vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā.

**CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS
LATVIEŠU VALODA UN LITERATŪRA
(augstākais mācību satura apguves līmenis)
2026. gada 16.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI**

14.25	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • paziņo 2. daļas beigas; • savāc 2. daļas atbilžu lapas, 2. daļas darba materiāla lapas, tekstu lapas, 1. daļas darba lapas; • sakārto 2. daļas atbilžu lapas kārtotāju kodu secībā; • atzīmē dalības protokolos, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA un paraksta katru dalības protokola lapu; • 2. daļas atbilžu lapas, dalības protokolu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksnī aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru darbi ielikti aploksnē, kārtotāju kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu „Latviešu valoda un literatūra (augstākais mācību satura apguves līmenis) – 2. daļa, atbilžu lapas”; • aploksnī ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aplokšnes parakstās darba vadītājs un novērotājs, dalības protokola otru eksemplāru sagatavo nodošanai iestādes vadītājam. <p>Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus.</p> <p>2. daļas darba materiāla lapas, tekstu lapas un 1. daļas darba lapas ieliek vienā vai vairākās aploksnēs, <u>tās uz VIAA nav jāsūta</u>. Tās uzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam.</p>
14.30	<p>Eksāmena vadītājs un eksāmena novērotājs 1. un 2. daļas aplokšnes ar atbilžu lapām un skolēnu dalības protokolu otros eksemplārus nodod izglītības iestādes vadītājam.</p> <p>Izglītības iestādes vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • apzīmogo visas aplokšnes. Ja eksāmens pildīts vairākās telpās, aplokšnes tiek secīgi sanumurētas skolēnu kodu secībā; • parakstās uz aploksnēm. <p>Izglītības iestādes VPS virslietotājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • vps.gov.lv norises sadaļā “Kārtotāji” pārliecinās, ka sistēmā ir norādīta korekta dalības informācija, lejupielādē un izdrukā “dalības protokolu apstiprināšanai”, parakstās un nodod izglītības iestādes vadītājam. <p>Izglītības iestādes vadītājs organizē</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplokšņu ar eksāmena darbiem un dalības saraksta ievietošanu vienā pakā, uz tās uzraksta izglītības iestādes nosaukumu un adresi, kā arī eksāmena nosaukumu „Latviešu valoda un literatūra (augstākais mācību satura apguves līmenis)”; • pakas nogādāšanu uz VIAA vai pakas ievietošanu tuvākajā Latvijas pasta pakomātā (vēlams līdz pulksten 16.00).

- Darbu izpilda ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā zilā vai melnā krāsā.
- Drīkst izmantot tikai attiecīgajā valsts pārbaudes darba programmā norādītos palīgīdzekļus.
- Eksāmena laikā atļauts lietot līdzpaņemto ūdeni, personiskos dezinfekcijas līdzekļus.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas VIAA

**CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS
LATVIEŠU VALODA UN LITERATŪRA
(augstākais mācību satura apguves līmenis)
2026. gada 16.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI**

līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

- Lai nodrošinātu iespēju eksāmena norises telpā saņemt šūnu apraides paziņojumus un informāciju par turpmāko rīcību izglītojamo drošības nodrošināšanai oranžā brīdinājuma saņemšanas gadījumā, eksāmena vadītājs un eksāmena mutvārdu daļas intervētājs drīkst izmantot minētajam nolūkam viedtālruni ar izslēgtu skaņas signālu.